పీఠిక.

శ్రీ మా తండ్రిగారు నా విద్యా బుద్ధి కౌశలపరిశ్రమముల విషయమై శార్వరి సంవత్సరమున (*1839* సంవత్సరము కొనను) నన్ను కలకత్తాకుఁబంపిరి. అక్కడ నేను కీలక సంవత్సరము తుది మాసముల వరకు (*1849* సంవత్సరారంభమున కొద్ది మాసముల వరకు) నుంటిని. అప్పుడు నాయుపాధ్యాయులలో నొకరై యుండిన శ్రీయుక్త బాబు రామచంద్ర మిత్రిగారి సత్సహవాసము వల్లను, మహాశయులైన శ్రీరాజా రామమోహన రాయల వారిచే విక్రుతి (*1830*) సంవత్సరమున స్థాపింపఁబడి, మహర్షియని యెన్నిక కెక్కిన దేవేంద్రనాథ ఠాకుర్ గారి చేత నుద్ధరింపఁబడిన "ఏక మేవా ద్వితీయమ్" అనునట్టి బ్రహ్మసమాజములోని వారిచే శ్రుతి స్మృతులలో నుండి సంగ్రహింపఁబడిన గ్రంథములను చదువుట వల్లను, నాకుఁ గలిగిన తత్త్వచింతయు, నేనుమరల విశాఖపట్టణము వచ్చిన పిమ్మట మా కుటుంబము వారికి అనాదిగా మత గ్రంథోపదేశక సం

శతివార్యైన మహామహోపాధ్యాయ శ్రీపర
వస్తు వేంకట రంగాచార్యులయ్యవారలుఁ గారి
వలన నేను విన్న వేదాంతార్థ రహస్యముల వ
ల్లను, ఇతరగ్రంథముల వ్యాసంగమువల్లను, నిస్స
మాభ్యధికుండై యపార కరుణానిధియైన యీం
డు పరమాత్మ నుపాసించుటయె కర్తవ్య మను
నా యభిప్రాయము బలపడి నాకు మిక్కిలి
యానందమును గలిగింప, సంస్కృత భాషలో
నుండు నట్టి వేదాంత వాక్యములకు తెనుఁగున
సరియైన గీతములు రచియింపించిన బ్రహ్మవిద్య
గాన పూర్వకముగా నందఱకును తెలిసి కొన
సులభ మగునని తలంచి నేను ప్రార్థింపఁగా ఆ
శ్రీపరవస్తు వంశకలశాబ్ధి కళానిధియగు మహా
మహోపాధ్యాయ శ్రీవేంకట రంగాచార్యుల
య్యవారలుఁ గారు సిద్ధార్థి నామ సంవత్స
రమునం దొడంగి యెనుబదినాల్గు గీతములు ర
చియించిరి. అందు బహుతర గీతములకు సంగీత
విద్యాధురంధరులని పేరెన్నికగన్న భారద్వాజ
మాధవరావు పంతుల వారును, కొద్ది గీతములకు
సంగీతవిద్యాతత్త్వజ్ఞులును వీణావాదనప్రవీణు
లునగు గుమ్మలూరి వెంకట శాస్త్రిలుఁ గారును,

ఒకటి రెండు గీతములను మాత్రము పూర్వ కాల
మున విజయ నగర సంస్థానమున సంగీత విద్య
యందును వీణావాదనమందును సర్వోన్నత ప్ర
జ్ఞ గలిగి సుప్రసిద్ధులై యుండిన పెద్ద గురురా
యాచార్యుల వారి మనుమలును తత్పుత్రులునై
నగు గురురాయాచార్యులుం గారును, రాగతాళము
లు నుదర్చి- అవి నా యుపాసనాకాలములం
దు పాడింపబడుచు నాకు ఆనంద సంధాయ
కములై యుండినవి- మరియొక నవుడు స్థాపింపఁ
బడిన గాయక పాఠశాలయందు అనేకులకు నే
ర్పింపం బడియు నీవరకు రెండు పర్యాయములు
ముద్రింపఁబడియు నాంధ్రదేశములను భక్త జనా
హ్లాదకములుగా వ్యాపించి యున్నవి- మరల
నిపుడు పైగా నిరువదియెనిమిది గీతములు ఆమ
హాపురుష పాధ్యాయుల వారిచే రచియింపఁబ
డినవి- వీరి యన్నఁ గారు బాల్యముననే శాస్త్రీ
పాండిత్యమును సరసకవితా ప్రౌఢిని రూఢి
కెక్కి మహనీయులై యుండిన శ్రీ రామాను
జాచార్యుల వారలుంగారి పుత్రులు శ్రీ
శ్రీనివాస భట్టనాథాచార్యులయ్య వారలుంగారు
అస్మదభి మతానుసారముగా నాయిరువది యె

నిమిది గీతములకు రాగతాళములమర్చి పూర్వ గీతములతోఁ గలిపి యెనిమి దెనిమిది గీతము లొక్కొక యధ్యాయముగాఁ జేర్చి ప్రత్యేకము న నుపదేశార్థగీతము లయిదాఱు నుపాసనార్థ నమస్కారమంగళార్థగీతములు రెండు మూడు నుండు నటుల సమకూర్చి పదునాలుగష్టకములుగా విభాగించుట - కాగా నీనూటపండ్రెండుపనిషత్సార గీతములు నిపుడు మూడవ పర్యాయము ముద్రింపించితిని- ఇఁక లోకులు ని యర్థగౌరవమును గ్రహించి యుపయోగించి కొనఁ గోరుచున్నాను- జగత్ప్రసవిత యును వరేణ్యుండును జగత్పతియు నపార కృపానిధియు నగు భగవంతునకు అపరాధియును మహాపాపియు నగు నేను నాభక్తి శ్రద్ధలతో సమర్పించు నుపహారంబుగ నిది యంగీకరింపఁ బడుఁ గాత.

ఓమ్ బ్రహ్మకృపాహి కేవలమ్.

౯ర సం॥ వైశాఖశు౧ }
విశాఖపట్టణము. }

గొడే నారాయణ
గజపతి రాయఁడు.

శ్రీ

హరిః ఓమ్

ఉపనిషత్సారగీతములు.

నాటరాగము. జంపెతాళము.

అనంతానందునిఁ గొల్వరే- మననమున నమనమున॥ (పల్లవి) ననంతా ౧॥ ఘనంబగు ఘనము కన్నానందనుని కన్నఁ- దనంత నై మనోహర మనిధన ధనంబయిన॥ (అనుపల్లవి) యనంతా॥ ౨

మనమునకు మనము వీనునకు వీనన ఘుజీ- వనము నకు ననిశజీ వనమునగుచున్। కనుగవకు కనుగ వై మినుకునకు మినుకువై- కనుగవయు మనము మినుకెనసి కొనవనఁగాఁ। దనరుచుం బనుల నవి యొనరింప మొనయునెడ- ననఘుసాధనముతాననఁగ నివియును నిమర। నునికిఁజెందిన మే లకలనుచుండి మనకు వల-సినవానినొనగూర్చి యనయంబు దనరుకునల॥ (చరణము) యనంతానందునిఁగొల్వరే॥ ౩.

ఆరభిరాగము. రూపకతాళము. (౨)

మోదించి పినరయ్యా॥ (పల్ల) మో॥ ౧॥ ఆదరంబుతో బ్రహ్మ వాదులపలుకులనా॥ (అను) మో॥ ౨

ఆనంకమయుఁడైన వానివలనజగముగలిగె। స్థానమ్మునిదికుదనం దెలీనంబగున్। వానిఁజెంద

లేకవా జ్ఞానసముఖు మరలువాని। జ్ఞానంబు
గలుగ వెంమ నేనిభయము గల్గదు॥ వానిదెప
రమానందము దానిలవము లితరులందఁ బూ
నుదురా పరవస్తువే ధ్యానమునకు నాస్పదం
బు॥(చర)మోదించవినరయ్యా॥ ౩.

సావేరిరాగము- త్రిపుటతాళము. (౩)

కోలాహాలములు చేసెద- రేలా ఓలోకులార!
కోలా॥౧॥లీలాశీలుని శుభగుణ। జాలుఁగతాన్వా
మిని దెలియక॥ వేఁకోలది విరుద్ధకళనము రా
లాపములనయము సలుపుచు ॥కోలాహాల॥౨॥
పలనాకో౯ యీశుఁడు కొండఱఁ- బోలరా
ని ముదములఁ దేల్చెన్। గేలిఁ జేసి కీడులనిత
రులఁ- నేలఁ జాలనేఁచున్॥ పాలనమునఁ బడు పా
తమో జాలితేదో సర్వేశ్వరునకు। నాలింపఁ
డో యాత౯ధ్వనులని యాలపింపనేల॥కో॥౩.
ఆలకింపుఁడాతని దూరెద- రోలినెచటనుఁ
డి వచ్చితిరో। మోఁలినున్న మోసపు సామ్రా
లకిలఁ- బాలుమాలి పరమార్థమ్మున॥ కేలు
పాచి గంతులు వేయుచుఁ మాలి శుభకర దుఃఖ
ముఁ జెందెడి- పాలసులన్ బాలుర వలెఁగని మే
లమాడ మేరలమీఱిన॥కోలాహాల॥ ౪.

వరాళిరాగము- జంపెతాళము. (౪)

కోనవలయు వేదాంత ఘనసారముగా ॥౧॥ మన
సంబు గలగురుని గనియతని గరుణగా ॥కో॥౨॥
కమఁగోనఁగఁదరియుతరంగనికరముతోడన్।
వినవపర విద్యపర విద్యదగుఁజూడగా।తనివిదీక
నశ్వర మనవయవ మగ్రాహ్య। మనింద్రియ
మవ్యయాం బనణువస్థూలం॥ బనిధనమగంధర
స మనిస్వన మస్పర్శ-మనిరూప్యమ వర్ణం
బదియెపరవస్తువని॥కో నవలయు॥ ౩.

అఠాణారాగము- రూపకతాళము. (౫)

తెలియవలయుఁ దిరముగా ॥౧॥ తొలుతలే ది
ల మొదలుగ-నలయొకండై కలడంచుఁ॥ తెలి ॥౨
తలంపనేడుతపంబున నే- చలాచలముజగమెల్ల।
నలంతలేకలకించె. నఖిలేశుఁడు। గలిగెనతనివల
నసకల-బతేంద్రియప్రాణంబులు। నింయనిలాన
లంబులును-జలంబులును చడలుమజేయుఁ॥ ద
లకే వానివలన నెకరు-వలియుమిత్తి వజ్రియురవి।
జ్వలనుండును స్వకృత్యములు- సలుపుదురదెప
రవస్తువు॥ తెలియవలయు॥ ౩.

తోడిరాగము- ఆదితాళము. (౬)

ఏమందుమయ్యా- ఓమహాత్మని ॥ న్నేమఁ॥౧॥

నామరూపపరి ణామము నీయెడ। లేమిఁ జేసినీ
నామముఁగనలే। కేమందు మయ్యా॥ ౨॥

సామి వైనఁగను జడరూపుఁడవని- లేను వ
నియుననలేముగదా। కామ మోహములు నీ మొ
దలగునవి- లేమి నరుఁడ వనలేము గదా॥ యే
మననీవఁట యేదియుఁ గావఁట- కామితార్థ
ములుగలుగు ఘనుఁడవఁట। నీమహిమముగన
సామర్థ్యము మా- కేమియు లేదని యెఱుఁగ
వెమఱిని॥ నేమందు మయ్యా॥ ౩॥

హరికాంభోజి రాగము-రూపక తాళము- (౭)

ఆతనికేఁ జేతునతుల॥ నాతని॥ ౧॥ స్థితజగ ద్ధే
తువై- నీతివిధృతి సేతువై। మాతపితయునగు చు
సర్వ- భూతజాత నేతయైన॥ యాతని॥ ౨॥
ధూతసర్వదోషుఁడై- పోషితపంచ భూతుఁడై
చేతనాచేతనముల- తాతయైయొ ధాతయై॥ ఆతఁ
డె యుడువీతిహోత్రి- జాత ప్రద్యోతనుఁడై।
వాత్సకళఁబాతారా- వాప్రితములకు ద్యోతనం॥
॥ నాతనికేఁ జేతునతుల॥ ౩॥

బేగడ రాగము- త్రిపుటతాళము. (౮)

దేవుని నెవ్వఁడు- దెలియు చున్నాఁడు॥ దే॥ ౧॥
ఆవాసము లేక యే వర్తించుచు॥ దేవుని నె॥ ౨॥
కరము లేక పని గావించు వాఁడు! చరణ

ము లేక చరియించువాఁడు। కరణము లేక గో
చరములఁ బరికించు। భరము లేక జగము భరి
యించువాఁడు॥ తరణి శశధర తారకాగ్రహ-
ధరణిమండల ములను జేసిన। పరుని శ్రీనారా
యణగజపు- తిరాజు రక్షకుండగు॥ దేవుని॥ ౩॥

దర్బారు రాగము - జంపె తాళము. (౯)

వానిఁ గన్నెన నెంత- వారము మనమంత॥ ౧॥
ఈనిఖిల లోక మె- వ్వాని యేల్బడియయ్యె॥ ౨

ఏ నెఱుంగుదు నన్న వానికే కానరాఁ।
డే నెఱుఁగుదు నె యను వానికే కానరా।
నీనిఖిలకరణముల హేతువై యెవ్వాఁడు। గాన
రాడందఱకుఁ గరణంబులన్॥ తానె కన్గొను
చు విదితం బవిదితంబుగాఁ। డీ నేలబయలు మఱి
భానుశశిబింబములు। నీనిమేష ప్రభృతి కానే
హాములు నె। వ్వాని శాసనమున నెవతిల్లు ధృ
తముల్లైగ్ వానిగన్గొన॥ ౩॥

దేశీయదర్బారురాగము - ఆటతాళము. (౧౦)

గతియని తలఁచితేఁ గల్గునే భయము॥గతి॥ ౧॥
పతులకుఁ బతియీ శితల కీశితడే। పతలకుఁ బర
మదై వతమైన యతఁడె॥గతియని॥ ౨॥

అతనికిఁ బతియీశతయతి శయిశుఁడు। పితయు
ను బ్రతియును వెదకినలేరు। శుృతులనీతనిశక్తి
మతిస్మృతి బలముల। ద్భుతములు సహజము లతు
లితము చైతగు॥ నతఁడతనుం డక్షుతుండు శర
ణుం- డతఁడిం ద్రియ పతి పతిజగతికినధి। పతి
కారణమనిశ్రుతుఁడగునతనిన్- నుతి యించుట
యే హితము మన కతఁడు॥గతియని॥ ౩ ॥

గౌళిపంతురాగము- జంపెతాళము. (౧౧)

వినరయ్య జనులార! విశదంబుగన్ ॥విన॥ ౧ క
నుఁగొనఁగ దేవదే- వుని చేతి దీజగము ॥విన॥ ౨

మనసుకందెను జవంబున నేను చుండున్।
మునుమున్నయిం ద్రియంబులకుఁబయినుండున్।
చనఁడు చనుదవ్వనను సవిధమున నుండున్।
మనసులో వెలినుండి యనుడోఁపకుండున్॥ అ
నయంబు నఖిలమా తఁడియందు నఖిలముఁ। దు
నునతని గనువాఁడు గొనఁడే జుగుప్సయును।
జను నెయిఁక పరునిధన వని తాదులంను మతి।
యనఘు పరవస్తు వను ధనము చేకొనియుండ
॥వినరయ్యజనులార ॥ ౩ ॥

ధన్యాశిరాగము- రూపకతాళము. (౧౨)

వినుఁడీ నిగమాంత వేద్యంబున్ ॥౧॥ కనుఁగొ

నునది ఘనసౌదామని(బోలిన దనియెంచి॥ ౨

మనంబ నేడు గుహాలోన యనఘ పరవ్యో మంబున(। దనంతనే వెలు(గుచున్న యనంతుసత్యుని। ఘనమైన మనసంబున(గను(గొనిన జనవరుండు। తనయుష్మార్గము లెల్ల(గొను పరవస్తువు(గూడి॥ విను(డీ॥ ౩॥

మధ్యమావతిరాగము- ఆదితాళము- (౧౩)

తరింపవలయు(జుమీ॥ ౧॥ నిరత ముభయంకరమైనగం। సంసారాబ్ధిని ఝంఝాగంబు లెల్లను॥ ౨॥

అగజసర్ప శరత్పరాగ్ని సికతా। విరహితనివాత సురుచిరతరణి। శిరము కముకం ధరయును కరిగా। తిరముగొల్చియంత రంగమందున్॥ కరణ(బులు సంధరించికొనుచు- బరబ్రహ్మ మను తరణిబలంబున ॥తరింపవలయు॥ ౩॥

ఖమాంజారాగము, రూపకతాళము- (౧౪)

చింత సేయనే- నెంతవా(డనే॥ చింత॥ ౧॥ అంతమెంచు నరయరాని- వింతవింతలైనపనులు। నెంతేని యొప(గ(జేసి- యంతటవర్తిల్లు నిన్ను॥ ౨

పంతగించి తిరిగిననా(డంతయు(గన లేమి చేన। నంతయ నెఱు పేరుధరణి కనురే(గాదే॥ అంతరిత మందు(జూడ నింతకన్న నెకుడ

వైడేన। వెంత లేసి చుక్కలున్న వెంచి చూడఁగా॥ నంతకుమతి యంతలుగల వంతయునిను మంత నైన- బంతులవలెఁ బరగించున నంతమైన నీమ హిమ॥ చింత సేయనే॥ ౩॥

యమునారాగము- ఆదితాళము. (౧౫)

అమితమహిమునకు- నమస్కరింత॥ మమిత॥ ౧
శ్రీమము పేరనుత్తమగుణ నిధియై- సమస్తలోక రమణుఁడైనయా॥ యమితమహి॥ ౨॥

సమానతరువునని మన్నఁడైనరుఁ। డమితశో కమున విముక్తుఁడై। క్రీమమున నెవ్వని సుమ హిమఁగనఁగాని। యమబుఁడగుమ శోకవంబుల విడుచునా॥ యమిత॥ ౩॥

పూరికల్యాణిరాగము- రూపకతాళము- (౧౬)

పరమపురుషుఁ డొకఁడెరా॥ పరికింప నందఱ కుఁ॥ బరమ॥ ౧॥ స్థిరచరములసృజియించి। సర వి బ్రోచి సమయించు॥ పరమపురు॥ ౨॥

ప్రజలెల్లఁ బ్రభువైన- నిజరూపమెఱుఁగలే ము। సుజను లెవ్వరెట్లు తన్ను-భజియింతురో। ఆజడరూపుఁడై యట్లు -విజయంబుఁ జేసి వా రి। నిజమనోరథను లెల్ల - నజస్రింబు ఘటియిం చు॥ సుజనావననిరతుఁడు శ్రీ జగన్నాథుండనం

తుఁ। డజయ్యుండు నారాయణ గజపతిరాయగ
త్తుకుఁడు॥ పరమ। ౩॥

పున్నాగవరాళిరాగము. త్రిపుటతాళము. (౧౭)

పండితు లెఱిఁగిన- పరమార్థము॥ పండి। ౧॥ రెం
డో ళుఁగు హెుల్వన నెండ నీడలవలె- నుండి శబ్ద
ముగాను చుండు ఖండితముగ॥ పండితు॥ ౨॥

ఖండితమగు నొళుఁ బ్రమాణసనిరతము। నుం
డెడి పక్షులు రెండేకదా। మెండైన తెలుఁగుల
దండితో సంగతి। నొండొంటినెడఁబాయునుఁడుఁ
గదా॥ అండబాయక యందు ఫలమునొ- కం
డు మెసవుచు నుండురుచితో। రెండవది గొ
నకుండి మెఱయుచు- నుండు నది యుద్దండమై
తను॥ పండితు లెఱిఁగిన॥ ౩॥

శుద్ధసారంగరాగము- త్రిపుటతాళము (౧౮)

సుమతులార! వినరే ॥సుమతులార॥ ౧॥ శ్రీమ
ము లేక సర్వ గముఁ డైన పురుషో త్తము
నిఁ గొల్చువారి క్రమములనెల్ల ॥సుమతు॥ ౨॥

సుమహితధమణస త్యములాత్మ రతుయుఁ-
బ్రమదము నీవియుఁ బ్రబలవతెన్। దమపూర్వ
లొనరిళమ విష్ణుకృత్యములెల్లఁ-గ్రమాము నఁబ

చరించి కాపవలెన్। తమ తల్లిదండ్రులు త్రి
మూర్తులైన గురువులు తమకు దేవులనితలఁపవలెన్।
శ్రమమునవచ్చు సత్త్రములైనవారికిఁ దమశక్తి
భంగి నన్నము నీవలెన్॥ శమము దమము
ప మము క్షమయున్- సమాధియు నప్రమాద
మునిటు- లమరించినన్ విముక్తులగుచు- సమ
స్త కల్మషములు గడతురు॥సుమతు॥ ౩॥

సౌరాష్ట్ర రాగము. త్రిపుటతాళము (౧౯)

కల్లగాదు వినరయ్యా॥కల్లగాదు॥౧॥ ఎల్ల వ
స్తువులకు నిల్లైన పరవస్తు। వుల్లము నందు
సంధిల్లఁ జేయుట మేలు॥కల్లగాదు॥౨॥

ఎల్లెడఁ గన్నులు నెల్లెడ మోములు। నె
ల్లెడ భుజములునీశునకున్। ఎల్లెడఁ గర్ణము
లెల్లెడఁ జరణము। లెల్లెడఁ గన్గొను నెల్లె
డ నుండున్॥ ఎల్లవారలయుల్లములయందె
ల్లపుడు వర్ధిల్లుచును జగ। మెల్ల గుణముల న
ల్లనాతఁడె- వల్లభుండని యుల్లసిల్లుఁడు॥
॥కల్లగాదువినరయ్యా॥౩॥

హిందుస్థాని కాపీ రాగము. ఆదితాళము (౨౦)

కలుగదుగా- కలుషము॥ కలుగదుగా॥౧॥

ఆమొలయనింద్యఫల పలుకుల నెల్లం- దొలఁగఁ

జేసినీ- వర్ల లంకుఁ దలఁచినఁ।గలు॥౨॥

పలుకుల కునుచూ డుర్లలకు నలవిగా। కల
యకపాలయక వెలయుచు నలధీ। రులధీకలనల
కలవిమైనని। వర్లలపరతత్త్వము దెలిసినవారికిఁ॥
॥గలుగదుగా ॥౩॥

పూణ = చంద్రికరాగము-త్రిశ్రజాతిలఘువు (౨౧)

నరుండమృత గతిగనుౘ ॥నరుం॥౧॥ నిరంజన
త మెరయుచున్ పరమ పురుషుసరసఁ జేరి॥న॥౨

స్ఫురజ్జ్ఞాతరూపరూప రాజమరుత రాకృ
తిౘ। సుకుచిరున్ పరతరుౘ నిరవయవున్ నిర్వి
కృతిన్। చరాచరేశ్వరుౘ జగత్ర్రుని సంత
రాస్యాగో। నిరంతరము స్మరించినన్ విరత సు
కృత దురితుఁ డగుచు ॥నరుండమృత॥౩॥

శుద్ధసావేరిరాగము- ఆదితాళము (౨౨)

విన్నవించుటకు విగితముగాక-యున్నదొకట్టి
నీకన్నదే ॥విన్న॥౧॥ ఎన్నరాని మహిమోన్
నతిగలనీ। వన్నియు నింతకు మున్నెఱుఁగుదు
వఁట ॥విన్నవించుటకు॥౨॥

కన్నులు మొదఁగు కరణంబులుమా- కె
న్నియున్నవవి యిచ్చితివీవే। చెన్నగ నెపుడును
చెసకుండఁగ నవి- తిన్నదనంబునం దేర గనీ

వే॥ మున్నుమున్న యీ మన్ననుమిన్నను-మి
న్నదనమ్మున వెలయఁ జేసితఁట। అన్నిఁట
నీవై యున్న వాఁడవఁట-కన్నతండ్రీ నను కరు
ణఁజూడు మని॥విన్న॥౩॥

ఆనందభైరవిరాగము- రూపకతాళము (౨౭)

భూరినమ పారకము లిం-పారసలుప శేరో॥
భూ॥౧॥ ధారణినోం కారమయుని- ధీరులోం
కారమునసే।యారసికొనఁ గోరుదురా- ధారి
నాపూరుషునకు ॥భూరినమ॥౨॥

శ్వైరి దేవవార మెల్లఁ। గోరి చుట్టుకొను
చుఁ గొలుచు। ఘోరతమో దూరువాస మిం
టఁదలఁప మేలగుకా॥సారెకుమఁధీరీతి పేర్కరుఁ
డగు నారమణుని। చారువిభా సారముగని ధార
ణగొని మీరతనికి॥భూరినమ॥౩॥

తోడిరాగము- ఆదితాళము (౨౮)

భావనలో నేతలఁచి వేఁడఁగా। భరమా పరమా
నందఘనుని॥భావ॥౧॥ దేవ దేవుని దివ్యసుహా
సు। భావునిఁ బరమ పావన నాముని॥భా॥౨

స్థావర జంగమ జగదాధారుని। భావవిశు
ద్ధునిఁ బాపవిదూరుని।నీకథ ంబని మెఱుఁగరాఁ
డని। భావింపఁదగు గజపతిరాయ వరదుని॥౩॥

లలితరాగము- ఆదితాళము (౨౫)

దొరకొనునే- ఒరులకు నిది ॥దొరకొను॥౧॥
స్థిరశాంతాంతః- కరణుఁ డగుచును। శ్చరిత
ములవలన- విరతినిఁ జెందక ॥దొర॥౨॥

ధర హిత రుచిరము- లరసికొనుటను। స్థిర
మతులకు నా- దరణీయంబఁట। పరహితకరత-త్ప
రులకు మేలగు। సురుచిరార్థులకు- దురవాపంబ
ది॥ ధరణిలోన నెవ్వరి చరితము లే- కరణినుం
డు నా కరణివారిదగు। పరమార్థము సచ్చరితు
లకుఁ గా- కరసచరితులగు దురాత్ములకు నది॥
దొరకొనునే॥ ౩.

ఇంగ్లీషు స్వరకృతి. (౨౬)

వినుఁ- డమృతతనయులాదరించు- నమృతరుచి
రమైన పదము- ద్యుమణి పగిదిఁ దోచుచుం-
డ మము నెడలు ధామము యన- సుమహితా
త్ముఁ జూచుటాంగము దెల్పఁ గాననే-యమృ
తమూర్తమతని దెలియు- టమరవింక నన్యపథము-
లమితమూపుఁ ద్రైన యా- యమలుఁ గాంచియా
త్మలాత్మ- యందుఁ దృప్తి శమము నగమ- గమ
నఫలముఁ గాంతురు॥ వినుఁ- డమృత॥

మాలాధరీరాగము- ఆదితాళము- (౨౭)

ఆనందానుష్ఠానప్రదమగు- జ్ఞానంబానంబైన

న్నసేపుడ - దాన ధ్యానస్థానంబగుట నే- లోనా నే । యానం॥ నానావమానంబొనిందిరియతతి- ఫ్రానక సూతాఖ్యానునకు - కరినహాయము వ లె॥ ధ్యానస్థానజ్ఞానుండైనక - భానాధీనం బౌని న్ద్రియతతి- వానికినత్వంతానాశ్వంబ న్యూన ము గాలోనానీతి ॥ నానందా ॥

శంకరాభరణ రాగము- ఆదితాళము- (౨౮)

పరిణయమునవిచ- క్షణులుగాంతురఁట॥ ప్ర॥ ౧ క్షణభంగురములఁ- దృణములఁచుమది। గణియిం పుచుధా- రణపరవస్తువు॥ ప్రణయ ॥ ౨-

ప్రణవంబనియెడు- త్ప్రణతనాత్మమా। గ్గణ ముఁజేర్చిసు-ప్రణిధానంబునఁ। గణఁగియేయివీ- క్షణమునసువిల। క్షణలక్ష్యముత- త్త్రణమునఁ ద గుఱక ॥ ప్రణరహితముని ర్గ్గణముగుణాకర- మణుతరములలో నణుతరముమహా। ద్గ్గణము లోవఁబూ ల్బణమగు నిమార- గణమునర్వ కారణము శరణమది॥ ప్రణయమున॥ ౩॥

కాంభోజిరాగము- ఆదితాళము (౨౯)

తెలియుఁడీ పరతత్త్వం బిందే ॥ తెలియు॥ ౧॥ పలుతెఱఁగులయా గ్నలందునొకఁ- నిఁ। దలఁది నపరమున ఫలమమృతంబని ॥ తెలియుఁడీ॥ ౨॥

తెలివియిచ్చుటనే కలిగిన స్వప్నము। కలుగు తేనిచోఁ గలుగునె స్వప్నము। తెలిసికొంటనేఁ బెలుచననినవాఁ। డలతత్త్వంబున నలు సునే యుఁగఁడఁట॥ తెలియుఁడీ॥ ౩॥

తెలివిబలిమిమైఁ గలుగనలవియె। తెలివి లేన నుచుఁ బలు కనలవిగా। కలఘువడియనుచుఁ దెలిసినవాఁడే। తెలియువాఁడు మన దళము లోననుచుఁ॥ తెలియుఁడీ॥ ౪॥

రీతిగౌళరాగము- త్రిపుటతాళము. (౩౦)

కరుణింపవే ఓసామి! కరుణింపవే॥ ౧॥ పరమ పురుషా పరజ్యోతి- స్వస్వరూపాని స్సమా ధృధికా॥ కరుణింపవే॥ ౨.

కరచరణాముఖ కరణరహిత। చరస్థావర జగత్కర్త। నిరాకార నిరాధార। దురిత దూర చరితధీర॥ నిరవయవమో నిరంజనమో- నిరతిశయ గుణ గరిమపరిమళ। పరవ్యోమస్థ రద్భిన్నయ- పరబ్రహ్మ పరానంద॥ ౩॥

ఆఠాణరాగము- ఆదితాళము [౩౧]

వానికేయీ- వందనము॥ వానికేయీ॥ ౧.

జ్ఞానానంద- శ్రీనిధానంబై। జ్ఞానముఁ కుతా. నేనిదానమైన। వానికేయీ॥ ౨.

ఈనిఖిల భువన- మీశుఁడైనయె। వ్వానిచే
తఁబ్రభ- వంబుగనిరమె నె। వ్వానిలోపలని- వా
సమొందెనె। వ్వానియెడఁదుద- లీనంబునగు॥
స్వానుభావ వీత కాత్మ నిహితం- బైన యీ
చిదచి దాత్మక జగమెం। తేనిసాక్షియైయెలుం
గుచును సు- జ్ఞానుఁడై తానయై పరుఁడైన॥
వానికేయీ॥ ౩.

సురటిరాగము- రూపకతాళము. [౩౨]

వివేకంబె తోడునీడరా సకల- వేదాంత సర
ణిఁ జూడరా॥వివేకంబె॥౧॥ ప్రవేశింపవలయు
సత్పథంబు- నివారింప వలయు దుష్పథంబు॥
వివేకమగు తత్వచింత నిరతము- నివేనయు
ము లిహాపరంబులకు॥వివేకంబె॥ ౨.

పరానర్థ చింతమానరా మదిఁ- బరోపకృ
తిఁ జేయఁ బూనరా- దురాత్మ సంగతికిఁ బో-
కురా సద- పరాధములు సేయఁ బోకురా॥
పర వనితలఁ బరికింపక పర ధనముల గణియింప
క- పరమార్థ మందఁ గోరి పరమపురుషు మ
ది నిల్పర॥ వివేకంబె॥ ౩.

తనూధనమ్ము లస్థిరంబురా దు- ర్మనోర
థము దుస్తరంబురా- అనంతమగు పదముఁ

గోరరా అవి- గనుంగొనఁగ నిశ్చితంబురా॥ మ
నంబున నం గనుంగొనం దనంతనే వెలుంగు జ్యో
తి నారాయణ గజపతిగా యనికి వరము లొ
సఁగు పదము॥ వివేకంబె॥ ౪.

నాదరామక్రియరాగము- త్రిపుటతాళము [33]

ఆందేయా నందము ॥౧॥ అందము గాఁదన-
యందలి మహిమను। నందె యుండి యిర-
వందు ననంతుని ॥యందేయా॥ ౨.

పొందుగఁ బ్రకృతుల- నుండఁజ వెనుకలఁ। గ్రిం
ద మీఁదనయి- యందఱకున్। డెందము లంద
లి- బందము తెగలిన- డిందని పదమిదా- పొంద
గుచున్॥ ఎందుఁదిరుగుచు గందడిఁ గగ- బ్రం
ద మగముం జెందుగతిఁదనుఁ। జెందిచేతను లం
దలుఁ సుఖ- మొందు మందిరమైన పురుషుని
॥యందే॥ 3.

నాటకురంజిరాగము. ఆదితాళము. (3౪)

మహిమముఁ దెలియఁ మనవశమా॥మ॥ ౧.
అహాహా యఖిలవ్యాధ్గహానిహితుఁడై మహి
తుఁడైన యా మహానుభావుని ॥మహిమ॥ ౨.
మహి యణు రేణువు మహాబ్ధి కణికయు।
మిహిరాది ద్యుతి మిణుఁగురునై। బహులము గం

ధవహౌమైక యూరుపు। నిహాయయశం బణు వివ
రంబై॥ మహీ మండలము మాన్యత నేసిన. మ
హాజనస్తోత్రనములు పురువులై। గహన మైనయే
ఘునిని గనుఁగొనఁగ- సుహృదయులకుఁ దోచు
చుండు నాతని॥మహిమ॥ 3.

కల్యాణిరాగము. రూపకతాళము. [3౫]

నిక్కమె పెంపెక్కుఁగాక- టక్కు గలనే। నీ
క్క మె ॥౧॥ మిక్కిలియగు తపము భవ్య- ద్వ
త్కైన తెలివి గలుగ॥నిక్కమె పె॥ ౨.

పెక్కు మనముతోడఁబరుల ధిక్కరించ పు
దిరిఁగోరి- ముక్కుమూయునంతనే ముక్తి గల్గు
నే। చొక్కమైన శిఖ నొరులు సూడలేని వేష
ముఁజేసి- యొక్క తప్పుఁ బలుకనని యుక్కుఁ
డయ్యెనే॥ రొక్క మునకు భృత్యుఁడగుచు న
క్కఱైన పనులు చేసి. యొక్క గురునిఁ దలఁపబం
ధ మూడపోయెనే। ఎక్కుడైన శమముతోడ నా
క్కుఁడఖలురందు గలఁడు- దిక్కు తఁడని తెలిసి
యూపుఁ దక్కిమనపుతోడఁ బలుకు॥నిక్క॥ 3.

కేదారగౌళరాగము- రూపకతాళము. (3౬)

నమ్మి జగన్నాథుఁ గొల్వరే- ఓ జనులార!॥నమ్మి
జగ॥౧॥ నమ్మిన సేమమ్ము గలదో- నమ్మకయు

న్నను గలదో। నెమ్మనమున నిరూపించి- యిమ్ముడి
విడహితముఁగాంచి॥నమ్మి॥ ౨.

ఇమ్మహి శోధింపఁగ నొక- సొమ్ము దొరకుఁగం
చు నొకఁడు। నమ్మఁగలదు లేదటంచు. నరుఁడొకం
డనున్। ఇమ్మాటలలో మొదటిది- నమ్మినఁడ చు
చో॥నొకప। త్వమ్మున లాభమ్ము గలదు- గాంచి
చూచిరే॥ వమ్మని నమ్మక చనరే శమ్మెనను గల
దె హితమ- నెమ్మిమీఱ నటు గావున నమ్మిం
చి పరమార్థము॥నమ్మి॥ ౩.

నీలాంబరీరాగము- త్రిపుటతాళము. [౩౭]

ఆరాధింపవె- ఓమనసా॥౧॥ ధ్యానమునందే దే
నితనకెన।లేని పరుఁడగు వానిఁదలఁచి॥యా॥ ౨.

నానావిధం- బైనజగంబు। లోనమైన దానిఁ।
గానఁగరాని- యేచివశంబు।లోనిడనుచుఁబూని॥
దీనినిదొకఁ దైవఁ గాదని- కానియాసలు మాని
బిత్తుకుట। లోనెరపు మేలు చెయ్యులునీ- పై
నఘముబవ- మేని నెంకొన॥దానందింప॥ ౩.

ఖరహరప్రియారాగము. రూపకతాళము. [౩౮]

ఆదరింపవయ్యా। ఓ దేవనీవె॥యా॥ ౧॥ ఆదిదే
వయఖిలవాధ। వేదాంతవేద్యరూప। నీదయయే
కనుమహారు। లేదితరం బేవియుమటి।యా॥ ౨.

నీదారి గనకచేయు। వేదాభ్యాసము లర
ణ్యరోదనములు తద్వ్రతములు। మేదశ్ఛేదన
ములే॥ ఖేద మెసఁగఁ జేకురుగుళ్లా- లాదులు భ
స్మాహుతిగం। గాదితీర్థ మజ్జనమ్ము- గాదె గ
జస్నానము మఱి॥ యాదరింపవయ్యా॥ ౩.

శుద్ధసావేరిరాగము- ఆదితాళము. [౩౯]

స్వామికి నమస్కారము॥ స్వామికినమ ॥౧॥
ధీమంతులకు- ధ్యేయుండైన వా। చామనోవి-
చార దూరుఁడౌ॥ స్వామికి॥ ౨.

నామరూపజ- న్మకర్మగుణనో। హామిత్రా
త్మండైనను తన। దౌమాయను లో- కాప్యయసృ
ష్టుల। కైమాఁటికి లో- కానుగుణముగా॥ నా
మాదులనూనంబు గాఁగని- స్సీమశక్తితో- స్వీ
యములు గని। హా-మతఁ దల్చుచు- స్వయ
మ్ప్రకాశుండై మోక్షప్రదుఁ- డౌ- పరమాత్మ॥
స్వామికినమ॥ ౩.

కాంభోజిరాగము- అటతాళము. [౪౦]

ఈనది మాయామయము। మైనది దాఁటవలె॥ నీ
నది॥౧॥ మానిత దివ్యగుణ శ్రీనిధియాధారు। ధ్యా
నమని మొదుమ హానౌకబలమున। నీనది॥ ౨.

పంచేంద్రియములు పానీయముగను। దోషను

ఉర్వీధర సం స్థానమ్మునైతగు। లోనగు ప్రా ణా
ము లేను నిందుని। దాన మహాఁశ్రృతీ దీనికి మూ
లమ॥యీనదిమాయామయ॥ ౩.

మానిని యుదరము లోనునికియుజని। పై
నల తెవులు జ రా నిధనములను। నేను దుఃఖము
లున నూన వేగములగు। ఖానిలాదులు నలు వై
నసుదులుగా॥సీనదిమాయా॥ ౪.

పనుపదులులిప్పునైన విభిదలగు। లోనగు చీఁకటి
లోనవిపర్వము।గా నారాయణ గజపతిరా య।
శ్రీనుతుఁడగుపరు ధ్యానము బలమున।సీన॥ ౫.

నాదరామ క్రియరాగము. ఆదితాళము. [౪౧]

వేద్యమిదే చుమీ- యందిఅకును॥ వేద్య॥ ౧॥
విద్య యవిద్యయునను। పద్యలు రెండందు లోనగ
విద్యయనఁగఁ బరమాత్మ ధ్యానము। విద్యయనఁ
గ నతఁగ్ర్మా చరణము॥వేద్యమిదే॥ ౨.

విద్యచే నోళంఘన్ గలుగున। విద్యచే నోళం
డుణా గలదని। యాద్యులైన ధీరుల్ పలికిరి। హృ
ద్య మిట్టు లగుటన్- శుద్ధా॥ విద్యయుఁ గేవల
విద్యయుఁ గొనుటం। జోద్యము తమముం జొత్తు
రు గానయ। విద్యన్ మృత్యువు వెడలిన యంత
నె।విద్యనమృతమాస్వాద్యమనునుసుఖ॥ వేద్య॥ ౩

హుసేని రాగము- ఆదితాళము [౪౨]

ఆలకింపఁదగు। నదియిదియే॥ యాలకింపఁ ॥౧॥
లీలాకృతజగ జ్జాలుని విచిత్ర। శీలునిఁ దెలియక
మేలు దుర్లభం॥ బాలకింపఁ॥ ౨.
బాలురు పరధన- లోలురు వారికిఁ। బైలో
కంబేలా। యాలోకమె కా- కితరమెమఱియెఁ।
చేలేదనుగుణ- హీనులు దమ్ముల- కాలుని వశ
మ్మా- గావించుకొందు॥ రాలకింపఁ॥ ౩.

దేశియతోడి రాగము- ఆదితాళము. [౪౩]

సులభమె యాత్మ సుజ్ఞానము॥ సులభమె ॥౧॥
పలువురు విన్న- వలెనన్న్వినఁ। గేరు వీని
యం- దెలియఁగఁ జాలగు॥ సులభ॥ ౨.
కలఁడు గ్రాహయో- క్రూదాని వలనన్। గలు
గఁ డెందు నైనన్। బలుతెఱంగులన్ బడయఁడు
పుట్టఁడ। పొలయఁ డెప్పుడైనన్॥ తోలుతను
న్నయ- ట్టులనంతను దు- ర్బలుఁడ వీనిఁ దెలు-
పలేఁడ తరాక। దుల్లగ్రహింపవ- స్తువుగా మిని
ని- ర్మలమతులగు గురు- వులవలనఁ గాక॥ సు॥ ౩.

పంతువరాళిరాగము- ఆదితాళము. [౪౪]

కనుంగొనవలెన్- పరమాత్మన్॥ గనుంగొన॥౧.
తను రహితుండై- యనవస్థములో। తనువులం

దనం- తరాత్మయగు ఘనుఁ॥గనుం॥ ౨.

అనుదిత చరితము- లడఁగఁ ద్రోచితన। మ
న మేకాగ్రముగా। నెనయఁజేసియిత- రేంద్రి
యములు మన। మునకుఁ దోడుగాఁగా॥ మను
చు నట్టి బ్రహ్మక్షత్రములో దనము లయ్యె మీ
దమిత్తి యుపసే। చనమునయ్యెనె వ్వని కాత
నిఁగనుఁ గొనును గాక మూర్ఖుఁడెట్లు కనుఁ
గొనుఁ॥గనుంగొన॥ ౩.

జంఝూటిరాగము- చతురశ్రచాపు. [౪౫]

కానరేయీ కల్యాణము॥గానరే॥౧॥ మాన
వులకుస- న్మార్గము నడప ని। ధానమైన సువి-
ధానము జ్ఞానము॥గానరేయీ॥ ౨.

మేను రథముగా- మెరయఁగ రథికుఁడు।
దాని కాత్మయే కా। వీని సారథి వి వేకఘనము
వి।జ్ఞానగుణంబె కా॥ మానసము గళ్ళె- యా
నింద్రియములు। మానిత హయములు- మఱి
గోచరములు। మానుగ విషయము- లౌనఁట
చలనము। లేనిపదమునో- లిఁజెంచు నందునఁ॥
గానరేయీకల్యా॥ ౩.

శేగుప్తిరాగము- చతురశ్రజాతిలఘువు. [౪౬]

ఛారమునీదే పగమపుడుపనీ వారమైతిచుయ్య॥

భారము॥౧॥ చారుచరితవం- దారుజవావన। ధారేయజగ- తాధారణంబు మా॥భారము॥ ౨.

పారెకవ విషయవి కారవేగమను। మారుతమునం దూలి। దారుణతాపత్రయనక్రాదుల। బారికులికి- యులికి॥ తీరవి పాతక భారముననుగం- పారాంబుధిం బలుమాఱు మునుంగుచుండ। దారియొందుంగన తారక సితావక- తారుణ్యప్లవ గతిం గనుం గొంటిమి॥భారము॥ ౩.

సావేరిరాగము- ఆదితాళము. [౪౮]

నీకేన మో- వాకమయ్యా ఓకరుణానిధి॥నీ॥ ౧.

శోకమోహరహి తాకారుండవై- యేకానంత లోకములేలెడు॥నీకేనమో॥ ౨.

ఓకోభూతర- థైకనాభినే। మీకలితముచైమెఱయు నరములంట। యాకరణిచేయూ- లోకములాత్మలు। వైరజా-వా- నికేంద్రియములు॥ నీకతమునని గృకతనిలుచుచ్- జేకొని నన్ను నిరాకరింపంగా। నీకుమునన్నుని రాకరింప వలదేకడంబనదుని రాకరణమ్మింక॥నీకే॥ ౩-

కహానారాగము- ఝంపతాళము. (౪౯)

ఎంతవాండవయ్యా నీ॥ వెంతవాండవయ్యా॥ యెంత॥౧॥ ఏంతయైన నీమాయ- జంతరంబు

లో నన్ను| బంతివలెఁ దగిలించి యెంతో- గంతు
లు వేయింతువయ్యా॥యెంతవాఁడ॥ ౨
భూగోళ మునను న్న- భూతంబులు భూధ
రైళ| భాగమంను చీమలనఁగఁ- బరఁగియు
న్నవి| ఈగోళ మొళచీమ- గాగణింపఁ దగిన
తా| రాగణముల గ్రహములనొళ- వేగమున ర
చించినావు॥ ఈగతిఁదగు నీగుణముల నేగతి జ
గతీగతుఁడగు- యోగివైన వర్ణించు శ్రీగజపతి
రాయవరద॥యెంత॥ ౩.

ముఖారిరాగము- ఆదితాళము. [౪౯]

పరికింపరే చతురులార॥పరి॥౧॥ పరార్థులవశీ-
కరింపవలసిన| పరవస్తు పరం- పరందిరంబుగ॥౨.
పరములింద్రియ- ప్రతతి కంటెగో| చరము
లు వివరింపన్| నరుల కంతళ- న్నంబరమంతః|
కరణమూళలింపఁ॥ వరుసబుద్ధిత- త్పరంబుదా
నికి- నరయ నాత్మయింపా| శరీర మట్టపై- సర
విదానికిఁ- బురుషుఁడరయనో- పృచ్ఛింతుఁబ
రుఁడె॥పరికింప॥ ౩;

కేదారగౌళరాగము- రూపకతాళము. [౫౦]

ఖేద మేలామఱి| మోద మేలా॥ఖేద మేలా॥౧॥

ఆదరంబు తోడ హేయ। మైన దాని విడివి
పరమ। మోదనీయ మును జెందఁగ। మొనసి
యున్న వానికి॥ ఖేద మేలా॥ ౨.

ఆది లేక చూడ రాక। యఖిల గుహా నిహి
తుండై। యాది యగుచు నంతరాత్మ। యైన
వాని॥ వేదాన్తోదితమైన- విశద యోగ కౌశలము
న। వాద మెడల దెలిసి కొనిన- వరజ్ఞానియా
వానికి॥ ఖేద మేలా॥ ౩.

చలభైరవి రాగము- చాపుతాళము. (౫౧)

ఆతని దే చుమీ- యీతత్త్వం ॥ బాతని దే ॥ ౧॥
పతటి వెందే- నాతత జ్యోతియై। పూత విచక్ష
ణ- చేతోగతుఁడగు ॥నాతని దే॥ ౨.

ఈ తనువునఁ బ్రా- ణేంద్రియ ములతో। భూ
తపంచకం బుతోడనే। చేతో గుహఁ జొ చ్చివ
ర్తిలుచునే। జాతమైనయీ- చేతనతత్త్వం॥ బా
తని దే చుమీ॥ ౩.

హిందుస్థాని కాపీరాగము- చాపుతాళము. (౫౨)

నిదుర మెలఁకన రయ్యా। నిపుణులారయీ॥ ని
దుర॥ ౧॥ వదలరానిదు- ర్వారమాయ దే। నేదఁ
ద మోగు ణా- హితమహితంబగు॥ నిదుర॥ ౨.

చెదుకు లేకయూర- శిఖాధారగతిం। గదిసి చూ

డరానీ। సదమల తత్త్వము- సరవిఁజూడఁగా।
విదితులయినట్టి- ద్విద్యల భజించి॥నీదుర॥ 3.

ఆరభిరాగము- ఆదితాళము. (౫3)

వరధీరుం డెవ్వాఁడో॥వర॥౧॥ వరుసబహిరో
చరములైన తన- కరణంబులలోఁ- గఁద్రిప్పిక
నఁగొను॥ వరధీరుండెవ్వాఁడో॥ ౨.

పరాఙ్ముఖంబులుగా- మనకల। కరణంబుల
నిడేఁగా-పరమే। శ్వరుఁడుగాన వెలిగా- నది
సం।చరించునిక్రమముగాఁ. గావున॥ వెక వేఱుఁ
గనియీ- నరుఁడు హేయగో। చరములు గోరు
చు- చటులకాలదు। స్తరపాశంబుల- గఁదడి
వడునీ। కరణిఁ దెలిసదు- షాక్రమము విడిచి
న॥వరధీరుం డెవ్వాఁడో॥ 3.

ఖరజూరాగము- ఆదితాళము. (౫౪)

ఉదారుఁడవు గావే। ఓ పరమ దైవతము నీవె॥
౧॥ సదయ హృదయనీ- పదనుగనుఁ గొనుచు।
ముదమున దీనుల- వెదకి ప్రోతువఁట॥ఉ॥ ౨.

చదువులు వెయ్యేలా సారెకు। చదివించు
ట యేలా। కదలని ధారణ గలదనిమదిలో। మ
దము గలుగనేలా॥ ఇదిమూలంబని యెఱుఁగరా
కనీ- వెద నోకొక్కనికి నెలమి దోచుచుగా।

గోముపలేని కోవిదత నొసగి పెం- పొదవ న
మితిసం పద లొసగుదువుటు॥ఉదారు॥ ౩.

పింఛుస్ఫాళిఅసావేరి - ఆదితాళము. (౫౫)

సారాకార నీకేనము। సాకరముత్యుదార॥సా
రాకార॥౧॥ స్ఫారాదీనా- చారసజ్జనా। ధా
ర నిర్వి- కారయపార। సారాకార॥ ౨.

ఘోరమైనసం- సారం బునం। భోరాశి
నిఁ బడుటకు। మేర మీఱుభయ- భారము దీ
ఱుఁగ। గోగువారలకు- పారమైనయో ॥సారా
కార నీకేనము॥ ౩.

భైరవిరాగము- రూపకతాళము. (౫౬)

నీమాయ తెమలింప- లేమయ్యా॥నీమాయ॥౧.
కామాది వశము నొంది- యీమేను దిర మ
టంచు॥ నీమాయ తెమ॥ ౨.

సారంబు లేనిబం- గారుపిచ్చికపని నే। వ్యా
పైరెన వివరింప- వశము గాదుగా। పారరహి
త సర్వలోక- కారణంబ వైతివీవు। ఘోరమై
న మోహాంధ- కారమందు నుంటి మేము॥
కారుణ్యంబున నీవే గాకపింప వలయుఁ గాక-
నారాయణ గజపతిరా యారాధిత పరమపురు
ష॥నీమాయ తెమలింప॥ ౩.

తోడిరాగము- ఆదితాళము. (౫౭)

సందేహం బేలా॥సం॥౧॥ ఇందు నందు నేక
మైయుం- పొందుబ్రహ్మ- మిందులోన॥సం॥ ౨.
ఎందుఁ గనుఁగొనిన- నేకమెయనుచు। దెం
చము ననుబా- టించు తత్త్వము। ఇఁదునొం
దుమతి. యఁదు నొందుననఁ। జెందు జన్మ
మృతు- లొందెడు సందడి॥సందేహం॥ ౩.

దేవగాంధారిరాగము- ఆదితాళము. (౫౮)

ఆయాత్మ తోచుటే- యరుదయ్యా॥ యాయా
త్మ ॥౧॥ మాయాతి రోహిత- మానసులౌవా
రికి। నేయాత్మ యంచుఁదా- నేయంతర్యామి
యైన॥ యాయాత్మ॥ ౨.
ఈ యింద్రియముల నెల్ల - నెందుఁబోకమర
లించి। స్వాయత్తము గమనమున- నమరఁజే
సి। హేయవిషయముల నెల్ల (- దో)యుబుద్ధి
తో మనంబు। డాయఁజేసి దానినాని(- బాయ
కవేర్చినఁ గాక॥ యాయాత్మ దోచు॥ ౩.

సంకరారాగము- ఆదితాళము. (౫౯)

లోనే యున్నాఁడు॥ ఈశ్వరుం డుమన॥ లోనే॥౧॥ తానంగుష్ఠ- మానములగుహృ- ద్ధ్యా
నంబుల భ- క్తాను గ్రహమున॥లోనే ౨.

ఐనవానికిం- బైనఁగాఁగల| వానికిఁ దానీ-
శ్వరుఁ డనుచున్నా| బూనినే మరే- పునతఁడే య
యిపొగ| లేని యగ్నిఁబో లిరోయకే మన||
లోనే యున్నాఁడు|| ౩.

బృందావనసారంగరాగము- ఆదితాళము. (౬౦)

అదె యమృతపదవి|అదె||౧|| ఎద నింద్రియ
తతి- గదియఁదన మదియుఁ- గదల కుండు న
దె- కదా యోగము||నదెయమృత|| ౨.

హృదయ బంధమై- యెడఁబాయక పెం|
పొదవు కామగణ- మొయ్యనవీడఁగ| నది మొ
దలగు ద్వే- షాదిగుణంబులు| వదలు నపుడెబ్రి-
హ్మానందంబగు ||నదేయమృత|| ౩-

వరాళిరాగము- ఆదితాళము. ౬౧

వానివలన వి- శ్వముపుట్టున్||వాని||౧|| వా
నిఁదెలియ స- ర్వముఁదెలియ భూత| యో
నియని చెపుదురు- యునకుఁ డుండగు|| వాని||౨
పూనికసాలె- పురుగుతంతువి| తానముసృజిం
చుఁ. దాఁగొనునో షధు| లీ నేలఁబొడము- నీగ
తిజీవుని| మేన నెరులక- లిస్ట్ మొట్టులట్టుల||వా౩

బిలహరిరాగము- రూపకతాళము- (౬౨)

తలంపున నెదేవామమ్ము|దయఁబ్రోవవే వా||౧

తులువ తనము తోడి తమను, దొలఁగమృత్యు
బలముఁదోసి| చెలువైన తెలివితోడ| వెలుఁ
గు నమృత ఫలమొసఁగుము||తలంపునవె||౨||.

పలువురు నీపగిది వినమిఁ| బలువుగువిని తె
లిసికొనమిఁ|బలుకువాఁడుఁదెలియువాఁడు| నిల
నరుదైరెన్నన్|| వెలియాసల మెలఁగిమృత్యు-
బలవత్తర పాశమ్ములు| నలియకధీరులునిన్నన్-
దంఁదియమృత వలమందిరి||తలంపు|| ౩.

యదుకులకాంభోజి- త్రిపుటతాళము. (౬౩)

స్వామీ యంత ర్యామీ||స్వామీ||౧|| ధీమ
జ్జన- ధ్యేయసర్వసత్| క్షేమంకరసమ- సర్వా
త్మసీకిదె|| జగత్స్వామీ|| ౨,

నీమహిమంబున- నేబ్రిదుకుదురఁట| యీ
మానవులెందున్| పామగులకు నల- ప్రాణా
పానము| లేముఖ్యము లెందున్| ఈమారుత
ముల- నింమపర్యధో| గాములఁ జేయుచుఁ-
గాతువీవెకా||స్వామీ|| ౩.

కల్యాణిరాగము- రూపకతాళము- (౬౪)

దేవాధిదేవని న్నే- సేవింతునయ్యా||దేవాధి||౧||
నీవాఁడ నేననుచు నన్ను| నేవేళ భావింతు న
య్యా||దేవాధిదేవ|| ౨.

ధ్యేయంబు నీకీయని- శ్రేయము నిదానంబ
ని। ప్రియంబులెల్లన- పాయంబులనియు। నీ
యొక్క- కరుణయేయు- పాయంబటంచు నా।
రాయణ గజపతీంద్ర- రాయవరద యనుచుం దు
లంచి॥ దేవాధిదేవ॥ ౩-

జంగలారాగము- ఆదితాళము. (౬౫)

ప్రాకృతునకునీ పదవిదొరకునే॥ ప్రాకృతు॥ ౧॥
చేకొనియానిర్- వ్యాకృత పురుషుని- నాకలించు
బ్రహ్మ- విద్య దెలియని॥ ప్రాకృతు॥ ౨-
లోకమెల్లక- ర్మాకులమనుచువి- వేకబుద్ధి
భావించ। యీకృతకంబున- నెల్లకృతకంబు- చే
యుచునని చ- ర్చించి। ధీకలితబ్ర- హ్మైకభావును-
లోకుని గురునివి లోకింపనతం। డేకాగ్రునిద
ను- స్వీకరించిహితుం- డైకరుణించినం- గాక
కేవల॥ ప్రాకృతునకు॥ ౩.

నవరోజారాగము- ఆదితాళము. (౬౬)

ఎన్నందరమే। యీతనిమహాత్మ్యం॥ యెన్నం॥ ౧॥
అన్నియు నెఱింగి స- మున్నతుండై తన। కన్న
మేటి లే- కున్న వాః విధ॥ మెన్నంద॥ ౨.
మున్నుమున్ను సం పూర్ణ తపస్సం। ప
న్నముగుచునా- బ్రహ్మము సృజింప। నిన్నిఖిల

ముపిల- సన్నామశమే। యన్నపా)ణా- ద్యా
త్మకమెసంగు॥నెన్న(దర॥ 3.

హమీరుకల్యాణిరాగము- ఆదితాళము.(౬౭)

వదలునే భవపాశము॥వదలు॥౧॥ సదాబ్రి
హ్మవి- జ్ఞానముతోశ। ఉదారమగుపద- మొ
దవుటేయరది॥వదలునే॥ ౨.

అదృఢనౌకలీ- యజ్ఞాదిక్రియ। లిదియెఱుఁ
గక పడు- నెనిమిది జనములు। గడనచేయునీ-క
ర్మమె మేలని। మదినెంచిన జర-మరణము నను
నివి॥వదలునే॥ 3.

కేదారరాగము- ఆదితాళము. (౬౮)

పరికింపఁగ విశ్వరూపమే ॥పరికిం॥౧॥ సర
విఁ జూడననఘ- తరుఁడై యఖిలా- న్తరాత్మ
యగు నా- తనిశరీరము॥పరికింప॥ ౨

శిరము దివము- స్థిరమ గరజసి। కరదినక
రులీ- తుణంబులై। హరిదంతరము లె- యమల
శ్రీవణము। లరయశ్రుతులు వ్యా- హారములై
తగు॥ మరుత్తుప్రాణము- మతిదన యతః-కర
ణమఖిలలో- కవికారములో॥పరి॥ 3.

గౌళపంతురాగము- ఆదితాళము. (౬౯)

కష్టఫలములే కర్మములు॥కష్ట॥౧॥ సృష్టిక

ర్తృనైనా- శిక్షిఁ జేసి మన। కిష్టఫలములిడు- నీ
తుని నెఱిఁగిన॥కష్టఫలము లే॥ ౨.

ఇష్టాపూర్తము- లేమేలనిని। ర్దుష్టనుల
ని గం- తోషముఁ జెందెడు। శిష్టులు పుణ్య
వి- శిష్టలోకముల। తుష్టిఁ జెందితుది- భ్రష్టు
లగుదురఁట॥క॥ ౩.

పంతువరాళిరాగము- ఆదితాళము. (౩౦)

ఇంతలు నెఱుఁగరుగా ఓదేవ ॥యింతలు॥ ౧॥
ఎంఁదఱు తమతమ డెందము లఁగడ। వింఁదు
సేయురూపుండలపోయుదు॥రిందఱు॥ ౨.

కొందఱు ప్రతిమలయందుఁ దలంతురు। కొం
దఱురవియందుం దనుకొందురు। కొఁదఱు పేరలఁ
గూడదనుచునలి। మందులగుచు బయలున్ దీల
కింతురు॥ కొందఱు కన్నులు ముదుర:గమూయు
చు- నందమైనయొక చందముఁగందురు। ఎం
దఱెట్లు గనినందమమున దమ- ముఁదుఁగం
దఃరానందమయునిని॥యిందఱు॥ ౩.

ముఖారి రాగము- ఆది తాళము (౩౧)

కిమిదము సౌఖా-సుమహిమన్॥కి॥౧॥సమతియ
ఉ-న్నమతిగ లే।సమతినయో-నిమజ్జతిగ॥ ౨.

కిమపితత్వరూపమస్తి। సమాచష్టే సం

ఖ్యావాన్। కిమిత్యుక్తే కించిదపిన। సమర్థయి
తుమలమీశ॥కిమిదమహో॥ ౩-

గౌళిపంతురాగము- అటతాళము [౪౨]

నీవెకారణంబవు- అందఱకును। నీవె జీవనంబ
వు॥నీవె॥౧॥ దేవదేవ మేము- నీవలననె పుట్టి।
నీవెయాధారము- గావర్తించితిమి॥నీవె॥ ౨-
భావనీయతి కాలము- అలవోకస్స్వ। భావము
ననఁ గాలము। జీవులుభోగంపు తావులువిశ్వం
బు। నీవలననెగాన కావుకారణములు॥నీవె॥౩
దేవాయతివేళము-నీమహిమము। భావింపఁ
గఁజాలము। ఏవిధమునసీదు భావనగలిగించి।
పావన మొనరించి కావనీవెగతి॥నీవె॥ ౪-
ఏవేళను మేమే ఓజగదీశ।నీవారముగా
ము। యావత్కాలమునాకా యణగజపతిరా
య। భావిత నతజన పావనపరమేశ॥నీవె॥౫.

కన్యాళిరాగము- ఆదితాళము- (౪౩)

వరుఁడగువానికి సరిగలఁడే॥వరు॥౧॥ ధరు
ఘుఁడొకఁడుకు- భువిఁడు బాహ్యాభ్యం। తరుఁ
డమూర్తుఁడ- త్పరముపైపైఁ॥వరు॥ ౨.
స్ఫురదనలంబున- స్ఫులింగములుడు। పర
రగణనము లే- కరణిఁబొడముచునీ। వరుసవివిధజీ-
వజాతమాయ। తనుసందె పొడముఁ- గనునం

దే లయకము॥ పరుండకు॥ ౩.

పిండోళ్ళరాగము- మిశ్రచాపు. (౩౪)

సత్యవాదికే. జయంబగు॥ సత్యవాదికే॥ ౧.
సత్యముఁదప్పిన- జనులకెప్పుడుదా। గ్గత్యము గా
క- గతి గలుగునే॥ సత్యవాదికే॥ ౨.

సత్యమైన మొక- నిధానములవడు। పవిత్ర
ము దే- వ లోకానమనియెడు। నత్యంతార్థం- బ
యితరోవయల। సత్యము న నెఱిఁగి- జనులు
చేకొనిరి॥సత్యవాదికే జయంబగు॥ ౩.

సూరాకభసు రాగము- ఆదతాళము. (౩౫)

అతివాదియగునే- పాజ్ఞుం॥ఉతివా॥౧॥ కృ
తమతిరూపాన్ల- కృతుగ్గెయాస్న। రతిమైకి
గూం- చతురుగ్గెనవాఁ॥ఉతివాది॥ ౨.

యకులనఘులుఁబ- హ్మనర్యసుజ్ఞా। నతప
స్సత్య- స్వితులెవాని॥ సతతముసంత- ర్పు
నువునఁ గాంచు। రతని రూపుపా- ణాత్మనె
అఁగువాఁ॥ఉతివాది॥ ౩.

దర్బారు రాగము- ఆదితాళము. (౩౬)

పరావరుని కూ- పనూ గమనంతనె। పాయుమూ
ర్తమై- హేయయము లెల్లన్॥బరావరు॥౧॥ తెర
లువపుడెస ల- దియుముక్తమ్ములు। తరలుహృద
యబంధ నంబుపదలును॥పరావరు॥ ౨.

హిరణ్మయంబౌ- పరకోశంబున। విరజంబగు చుండ- నిరవయవంబై। పరిశుద్ధంబై- పరవిదులకు గో। చరమగుజ్యోతి- స్సారమైనయా॥పరా॥ ౩

జంఝూటిరాగము- అటతాళము. (౭౭)

ఆనందమయుఁ బర మాత్మఁ దెలియుఁడీ॥ యా నం ॥౧॥ వానిఁదెలిసిన- వాఁడున్న వాఁడు। వానిఁదెలియని- వాఁడెలేనివాఁ॥డానంద॥౨॥

వానివలనబయలు- వాయువగ్నిజల। మీనేల యుఁబుట్టె- నింకోషధులుఁగ। వ్వాని యన్నము దాన- పురుషుఁడన్నమయుండు। లోనప్రాణ మనోవి- జ్ఞానమయులాలోనున్న॥యానం॥ ౩.

హింవోళరాగము- ఆదితాళము. (౭౮)

నిత్యానందమయా నిన్నేతలఁతు॥నిత్యా॥ ౧॥ సత్యానంత జ్ఞానాకల్ప। సత్యకామ మోస త్య సంకల్ప॥ నిత్యానందమయా॥ ౨.

అత్యంతాశ్చర్యామిత వికల్ప। సత్యలోక క ల్పనశిల్పా। భృత్యభూతవరు ణేంద్ర సమీరా। దిత్య మృత్యు ముఖ దేవ యనల్పా॥ శ్రుత్యంత శ్రుత సూత్రాకారజ- గత్యంతర్గతసకలాధార। య త్యంతరంగ నిత్యనికేతన- గత్యంతర ములు గావు కావు మిఁక॥నిత్యానందమయా॥ ౩.

దర్బారురాగము- ఆదితాళము (౨౯)

దేవదేవ నీ కేవందనములు। నీవే శరణము ని
త్యంబున్ ॥దేవ॥ ౧॥ ఏవేళలనే తావులనుండెడి।
జీవుల నెల్లను బ్రోవఁ దండ్రివగు ॥దేవదేవ॥ ౨.

కోపిదులను ద్రోహ పాపిష్టులమూ। భూ
వళ్లియునను నదిలంపన్। దేవర వేమటి యీవిశ్వ
మునకు। జీవనమూలం బై వెలసితివో ॥దే॥ ౩.

నీవ యెహోవా యమా దావలా వుజె। యెహోవా
లాడాని జోవనియున్। దేవుఁడవు మహా దేవుఁ
డవనియును। హావిష్ణుఁడవని భావింతురు శ్రీ ॥ ౪

నీవున్నతుఁడవు నేనజ్ఞుఁడనని। యీవిధమె
ఱుఁగుట యెతగదున్। నీపింద్రియముల కావృ
తిఁ జేసితి। కావునఁ దెలియఁగ నీవవిలెస్సగ ॥ ౫

లావాదీఁకటి లోవర మవరము। భావించు
టకుం బాధవమున్। దైవాధీనతఁ గావించి
యునన। పావృతనీమతి జీవులకొసఁగితి ॥దే॥ ౬

కావివియానని ధీవృత్తులుఘన। మైవారిం
పన్గా పింపన్। ద్రోవలు నరకము దేవస్థానము।
కైవడి మీరివి భావింపఁగ నో ॥దేవదేవ॥ ౭.

తావకీనమౌ నీవులమేమక్ర। తావజ్ఞులమై
సేవింపన్। నీవదియీవిగ భావింపెదవఁట।

మాపినయదుసి కావశ్యకముంట॥ దేవ। ౮.

ఈవసుధనెయీ జీవులనేకం। బీవసిలలం
చుట హీనముగా। వివిధములలో కావళుజెల్ల
న। నీవిమెయనమతి నీవేయొసంగుము॥ దే॥ ౯

ఏవాగలనిల నీవిద్వేషులు। భాషించును నే
నో వరదా। నీవజ్రాహతి చేవారలహాతి। గా
వింతుపనేడు భావననిడకేము। దేవదేవ॥ ౧౦.

నీవిధిచెప్పున నావర్తనము। చో వగలంగ
ని వ్యావిషమున్। తోగ్రదప్పుచో భావుకముగ
నా। ధీవృత్తులనిడి దిద్దుము పశ్రగ॥ దే॥ ౧౧.

ఏవగింపదగు కాపరమెపుడున్। భాషింబన
చొప్పడకుండన్। నీవిజ్ఞానము నీవరగుణము
లు। కేవలమనుమా లాపహామగాతన్॥ దే॥ ౧౨.

ఆవలీవశిఖము నాకలించునటు। లాపిశ్వే
శ్వర బోధిదవలెన్। తావకకృపనా పైవర్తింబ
గతి। భావుకమతినొకు పైనేసిడవలె॥ దే॥ ౧౩.

శహానారాగము- అటతాళము- (౮౦)

మాయందు దయ సేయ వేమో జగదీశ॥ మా॥ ౧
నీయానతిచేనీ- మాయాచక్రిమ। హోయం
త్రములో- పాయకపడుచున్న॥ మాయందు॥ ౨
ఏయాత్మలకైన నీచక్రిము। శ్రేయోహాతి

గానర్త। స్వీయాకృతిభవ వియాకృతి యన్త।
రాయంబులు వీడజేన్ని యంబులుమాకు ॥మా॥ ౩.
ధ్యేయుండవునీవే- యండఅరుని। శ్రేయసం
బునీవే। నేయునేలనా రాయణగజపతి। రాయా
భీష్టప్రి దాయక జగదీశ॥మాయందు॥ ౪.

బేగడారాగము అటతాళము. (౫౧)

పాలుపైన గోవున్నది- బ్రిహ్మమునకు। కలమి
సేయుచున్నది॥పాలుపైన॥౧॥ వెలియనాల్గ
డుగులు- గలదదిపదియాలు। కళలనింపగుచు ని-
షల్లవమాబ్రిహ్మమునకు। పాలుపైనగో॥ ౨.
వెలయుతూర్పు మొదలు గల నలుదెస లును।
వెలుగుసాల్గ కళలు గలయడుగనియందు। యి
లయుబయలుపైని గలలోకమంతయు। జలధి
యునననాల్గు కళలదియడుగొండు॥పాలు॥ ౩.
వెలయునవలవేడి వెలుగును మెరుపును। జ్వల
నమునననాల్గు కళలదిమటియొండు।లలిగన్న చె
వియు ల్లముప్రాణమునాల్గు। కళలదిచరణము
గలదునాలవది॥పాలుపైన॥ ౪.

తోడిరాగము- రూపకతాళము- (౫౨)

ఫలముగలుగకున్న। వలయువిధులు కలిపినచో॥
ఫలము॥౧॥ ఇలయు డపియు నెలమినేలు। నల

దొరయూం నేలకొం డంబడ॥ ఫలముగలుగ॥ ౧.

తెలిసిన వాండొకండును మఱి। తెలియని వాండొకండును। గలు ప్రదురొక చందముననె। క లుగ దెడము గనుంగొనను॥ వలనెఱింగినవాండొ కండు- వలసినచోం దుంచి తలంది। తెలివి శ్రీ వ్ద యోగము నగ- గలిపినదది బలిమినమరు॥ ఫల॥ ౩.

కన్నడరాగము- అటతాళము. (౫౩)

ఉన్నాండెందును- సర్వేశ్వరుం॥ డున్నాండె॥ ౧॥ పానోన్న యిన నొప్పు- చున్న రూపమై। నున్నా మంగ్గేం- నున్నాఘుంగ్గే॥ యున్నాండెం॥ ౧.

ఎన్నరాని వాం డగుటను- మనె। కన్నంటికని పాపగుటను। కన్నుల లోకము కన్నెనరవియం దు। ఉన్నాండను యోగు లన్నారనియందు॥ రు॥ ౩

బేహాగురాగము- రూపకతాళము- (౫౪)

తెలియవలెం- బరమార్థంబున్॥ దెలియ॥ ౧॥ నిలువని రూపుది- నిలుచు రూపుదియు। నల బ్ర హ్మము చే- బలిమిం జెందెనని॥ తెలియవ॥ ౧.

కలండు తానున త్త్రలబ్రహ్మమునని। తెలివి లేనిచోం బలుపాశంబుల్। బలిమిం బట్టును జ్వలమైన బ్రహ్మము। గలదని తెలియక బలిమి నూడునవి॥ తెలియవలె॥ ౩.

శ్రీరాగము- ఆదితాళము. (౮

ఆగఁడేగతిగా- నా॥శత॥౧॥ గతియెంచున్।
గానని నా- కతులశ్రీ- యుతుఁడే వాఁ॥డత॥౨.
ధృతగంబుల్ సా- ధువులఖిలా। త్మ్యతచేనం ద
అసుర్ణా స। మ్మతులై హితులై- సుతపసుర లుస।
న్నతిశాలులునా-మాను లెవ్వని॥ సతతమంగళా-
స్పదమగుపదముఁ- సతముగన్న నఁ- గుతూ
హాలంబున। నతిలోకంబులు- నచ్ఛిద్రములో-
న్నతముల సేతురు- వనములోపల నతఁడే॥ ౩.

కల్యా ణిరాగము- ఆదితాళము- (౫౬)

ఓయన్నిశ యీవిచిత్రజగమునే- కాయువు పెల్ల
నునీవే॥౧॥ పయొజలను మేము తిరిగిచూడిన। నీ
య మోఘ దివ్యదీప్తి చాయలే॥ యోయధీ॥౨.
సాయ పేళ్ళఁదరఁశిచరను కరములు- తోయ
దములె మెఱయఁగ। సోయగంపు రంగనంపుబం
గరు- చాయయందుఁ బొగయున్। ఆయతము
గు నాకవీథియనితల- పోయనొప్పు నరయున్।
ఆయుదార దీప్తులెల్ల నీయవి। రేయుఁబగలు
వెలుఁగు వెలుఁగులట్టివె॥ యోయధీశ॥ ౩.
రేయు సేళ్ళఁ దారకల ప్రకాశము- శ్రీ యొ
సంగవేలయున్। వేయుమేచకంబులట్లు భువి

దిగి- మూయుచుండి వేలయర౯। పాప్రియగ్రా
న చీకటి యొక్కటి కను- మూయకుండ నర
యర౯। బేరియమైన యొక్క సేమలియనుమ
దిఁ- జేయునదియునీ విచిత్రమహిమ మె॥యో॥
పాప్రియ మొప్పనామని సౌకభములఁ- జే
యు గాఢ్ప్రలమరం। గోయఁదగిన పూవులెల్ల
వేసఁగిఁ- బూయుచుండి వేలయర౯। నీయు
దారదృష్టి చేత నవినిర- పాయమనుచుఁదన
ర౯। పేయునేల నుజ్వలంబులునుగను- నీయ
ములను నేర్చియర్చి నీయవి॥యోయధీశ॥౫.

భైరవిరాగము- రూపకతాళము. (౫౭)

జయదయానిధే హే దేవ॥జగ౧॥ త్వయమిదం
జగదఖిలం। నియమయర౯ నిజబలేన ॥జయ॥౨.
త్వయిభక్తింధారయతో। నయసి నానాశు
భాని। ధియః ప్రచోదయసినః। స్వయంజ్యోతి
రయిత్వమసి॥జయదయానిధే॥ ౩.

భైరవిరాగము- రూపకతాళము (౫౮)

ధీరాద్భుతచరిత మహాదా। దారదేవాదేవా॥
ధీరాద్భుత॥౧॥ స్ఫారాఖిల భువనజనా। ధార
శుభవిచారా యో॥ధీరాద్భుతచరిత॥ ౨.
పారావారములువనా। ధారధరాధరముల్।

ధారా ధగములు త్వత్పగు। ణా రచనలు
గావే యో॥ ధీరాద్భుతచరిత॥ ౩.

సారాసారము లెఱుఁగెడు। వారాశలు పె
డలఁగ। సారభవ ధ్యానరసా। సారభరితుల
గుమ రో। ధీరా॥ ౪.

రారాజిత భవ్యగుణా। ధార శుభాకార।
నారాయణ గుణపతి రా। యారాధనములు గై
కొను॥ ధీరాద్భుతచరితమహోదార॥ ౫.

మధ్యమావతిరాగము- అటతాళము (౪౯)

ఇంపైనది సూవే- యాత్మ తత్త్వం॥ ఇంపై॥౧॥
పెంపొనవుతత్త్వ సంపదాదికంబై। సొంపుమీ
రనలేయింపని దగుట నె॥ యింపైనదిసూ॥ ౨.

సంపన్నంబైనం- దక్షిణ వెల్ల। పెంపొందవు
గానఁగ। తెంపు సీసివాని దెగడి యాత్మని।
పరంపోపాసన సల్పువాఁడు దొర॥ యిం॥ ౩.

పంతువరాళిరాగము- అటతాళము. (౫౦)

మనసుమొన్నెఁడేసు మీ- యన్నింటికిని॥ ము ౧.
మునుమున్నిదియది యన్నరాదు గనరాదు। వెను
కపేళ్లు రూపులును గాంచెనింతియు॥ మును॥ ౨.

అనయంబు కఁడింపు- న్నింపియుండు। మన
రూపములంమన్। అనలమరణియంమః దనహు

రను క్షురమును। బెనగొన్న విధమున నొనరె
వాఁడెయాగ్ని॥ మునుమునొన్నెకఁడె॥ ౩.

తనువులందువాఁడే- వేత్యేఱుగఁ। గనుపట్టు
చున్నాఁడే। మనుజీవనమునదర్శనమాదిగాఁగల।
పనులఁబ్రాణముఖ్యపదములనే ఁయుచు॥ ము॥ ౪.

పనులపేళ్ళ జాడం- దలఁచినవాఁడు। ఘనుఁ
డు గాఁడు జూడఁగా। మనలకెల్ల నాత్మ యని
వానిను పా। సనఁజేయుటనిం డినజ్ఞానమును
మ్మ॥ మునుము॥ ౫.

కేదారరాగము- అటతాళము. (౯౧)

సమస్తంబాగ్నమయఁబౌ- కనుంగొనఁగాఁ॥ స
ము॥ ౧॥ క్రమమున నీబ్రహ్మముత్రత్రిములో।
కము వేల్పులుభూ। తములునవేడు నీ॥ సము॥ ౨.

క్రమముదప్పివీని- న్వేఱనిడెం। దనునఁద
లఁచువానిఁగా। అమరినయీబ్రహ్మము మొదల
గువ। ణ-ము నిరాకరిం చుమాటిమాటికి॥ స॥ ౩.

ఆనందభైరవిరాగము- రూపకతాళము. (౯౨)

అందమైన బ్రహ్మవాదము- మను- మునులుచే
సి। రంచ॥ ౧॥ ఎందుఁగలిగి యెంచుఁబ్రతికి। యెం
దులయను జెందఁగలమొ। చెంచించుక సుఖదుః
ఖము। లందఱునెయ్యది యనియి॥ టందల॥ ౨.

కొందఱంద కాలమేయని- స్వభావమను

నః। కొందఱంహ్రా సయతియేయని। కొందఱల
యదృచ్ఛహేతు పింక భూతములె యనిమఱి।
కొందఱుప్రకృతియె యని మఱి- కొందఱు పురు
షుఁడని యిట్టు ఆనందమైన॥ ౩.

మందబుద్ధి విడిచి పొందు గా- మునుల
సమాను। లెందుఁ జూచి చేరి కొల్లుదుగా। నంద
రానిదొకనిశక్తి- యిందుఁగలమ గూఢ మనుచు।
నందెగలిగి యన్నియు నిర। వొందు వాఁడె బ్ర
హ్మనునుచు। నందమైన॥ ౪.

బిళహరిరాగము త్రిపుటతాళము. (౯౩)

పరమబ్రహ్మము దెలియవలెనదే। పరమ గ్రంథని
రొజుఁగవలెం। బర॥ ౧॥ పరమ వ్యక్తమ పరమ
వ్యక్తము। పరాత్పరాధీశ్వరుఁడగు నొకఁడు॥
తిరముగా నిభో- గరసపాశముల। పరతం
త్రింపిటు- పట్టువడుం। బరమపురుషు సు-
స్థిరమతి నిల్పిన। సగవి నెల్ల పా- శములను స
డలును॥ పరమబ్రహ్మము॥ ౩-

నాటరాగము- ఆదితాళము. (౯౪)

జగన్నాటకలీలా- శాలినన్ను బ్రోవఁడో॥ జగ
న్నాటక॥ ౧॥ జగతి దేవ- షిగణంబులకే- నగ
మ్యమా- పగిది వాఁడో॥ జగన్నాటక॥ ౨.

జగంబులున్ - జగత్పతుల్ - జగద్వాసులును - సర్వంబున్ - దెగినపై - సుగంభీరగహనంబగు - నిరులకున్ ॥ మిగులనవ్వుల - సొగసుగానిం - పగుచు లీల - నగుచున్ వెలుంగు ॥ జగన్నాటకలీలా ॥ ౩ -

కమలామనోహరీరాగము - ఆదితాళము. (౯౫)

దేవమహాను। భావకావవే ॥ దేవమ ॥ ౧ ॥ ఈవిశ్వంబుం - గవించినయో। జీవాధార - కేవలాత్మయో ॥ దేవమహాను ॥ ౨ -

పావనరూప। పరమపురుష। సేవాపరజన। సేవధీ ॥ తావకమహిమం - బీపిధంబనుచు। భావనసేయుట - మావశమే ॥ దేవమహాను। ౩.

సురటిరాగము - ఆదితాళము. (౯౬)

నీనానా సద్గుణములకు। నిత్యజయమంగళం ॥ నీనానా ॥ ౧ ॥ దీనానాధులను బోషించున। నూనానారతదయాంబుధి ॥ నీనానాసద్గుణములకు ॥ ౨ -

నీనామామృతము గైకొని। యానందంబందు వానికి। మానావమానములకును। మానసము దియవికారము। నీనానాసద్గుణ ॥ ౩ -

శ్రీనారాయణ గజపతి ప। దానంతర్య రాయాహ్వయ। భూనాధాభీష్టఫలసం। ధానానారత దయాపర ॥ నీనానాసద్గుణములకు ॥ ౪ -

ధన్యాసిరాగము - ఆదితాళము. (౯౬)

ఇదిగాదదిగాదు ఆబ్రహ్మం॥ బిదిగా॥౧॥ ఇది
మహిమొదలకు। నదిగాలియుబయ। లదియిది
గలదియె। య్యదియెబ్రహ్మమని॥యిదిగా॥ ౨-

ఇదియె మూర్తీభవగు నిదియె విసశ్వర।
మిదియున్నది యవ్యైన్। అదియమూర్తమగు
నని యమృతంబగు। నదియె వ్యాపకంబు పరో
క్షంబగు॥నిదిగా॥౩-

ఇదియధ్యాత్మాధి దైవతములను। భిదవే
ఆగునందుర్। మొదటివాని రస ముల ద్ర
ష్ట్రు రుషులు। తుదివి సూర్యుడును తదధి
ష్ఠాత్రయు॥నిదిగా॥ ౪-

ఇదిమిళితంబై నది కౌసుంభము। మొదల
గు దానివలెన్। పదప సత్యముల మొదటిసత్య
మని। సదుపదేశమా పదమెయుత్తమం॥బిదిగా
దదిగాదు॥ ౫-

చల్లశిఖరవిరాగము - త్రిపుటచాపుతాళము. (౯౭)

ఊరుభూతమునూర్పు లెశాస్త్రములా॥యు॥౧.
సురసేంధనయుక్జ్వలనము వలనం। బరచు పొ
గలకే యట్ల బరగెమినుకులా॥ యురుభూ॥ ౨.
సురవిబుధ్యాజు స్సామాధర్వాం। గిరిఇతిహాస

పురాణ విద్యా। స్ఫురదుపనిషదా ద్భ్యరుపూ
తిత్రయ్యా। వరణశ్లోకో త్కరము లాదిగా।
మరుభూతము॥ ౩.

ఆరభిరాగము- ఆదితాళము. (౯౯)

ఇనాపాలకుండే యశోమ్నయుండె॥ నానా॥ ౧।
తానీక్షింపగా నొండు లేవి। నేనాదు నని
యె వానినేగలిమె। నానాథాలకుండే॥ ౨-
నేనను నాడుండే- పురుషుం। నేగడేనో,
కండే॥ గాన బెదరయే- గతి బెదరితినో- నేనో,
రెండు మటి- తేలియెడననియె। నానా॥ ౩-
తానొంటియెగ నన్- రెండవ। దానిగోర
లోన్న॥ చానవానడు నై- సంయోగంబున- నీ
నెగలిగిక ట- మానసు లెల్ల॥ నానాథా॥ ౪-
ఆ నెలంతమికల్ల- వాస్తవ। నానాయూపము
లన్న॥ బూనవాడు మనటు- లె నెగడినన- నా
నాపేక్షముల- మోనులుగల్గె॥ నానాథా॥ ౫.

కృష్ణసారంగరాగము- ఆటతాళము. (౧౦౦)

ఆనే పరమాకాశము- సత్యముగను। నదిగదా స
త్యము॥ ఆనే. ॥ ౧॥ నిదురం జెందడు తటి నేద
నిం ద్రియములం। దుదిగొని పురుషుం డు కదిసి
పన్నుండు నేడు॥ నదె॥ ౨.

మది పరివారముతో- లోలోవల। కదలు చుండుఁగానె।ముదమున దొరజన- పదమున నె జాన। పదులతోఁదిరుగు- పగిదికలలలో॥నడె॥ ౩.

ఎదహితనాథులచోఁ- బురి। తదుపాగతుఁడగు చో। సుదనునవాదొర కదలకోశ్రుచోఁ। బా దలు_కెవడిని నిదురనొందు నెం॥దడెపర॥ ౪.

చెదరునిప్పు నందుం గణములునూ। ల్గా దవు లూత యందున్। పదిల_మైనచా ప్పౌడ వఁ భాణిలో। కదేవభూతము లుదయ మం దునఁట॥ యదెపరమాకాశము॥౫.

తోడిరాగము. ఆదితాళము- (౧౦౧)

పట్టువడుఁ జుమీ- జగము॥ప॥౧॥ పట్టెటిం గి యాత్మపదము- నిట్టిదనియెఱుంగుచోఁ॥ట॥౨.

బిట్టుగొట్టు భేరియట్ల- పట్టియూదు శంఖ ముం। దట్టిమీటు వీణెయునను- పట్టుల న్వెన న్॥ బుట్టినెలికిఁ బోవురొదల- నిట్టివనుట కష్ట మా। పట్టులందెపట్టుకొనినఁ- బట్టువడుటయెట్టు లట్లు॥పట్టువడుఁజుమీ॥ ౩.

సురటిరాగము- ఆదితాళము. (౧౦౨)

పాలింపవే యనఁ - జాలుదువే ॥పాలిం॥౧॥ మేలుమేలు మ మ్మేలుచున్న శుభ। శీలుని నె

నుఁగనఁ బాలక నేఁడిఁక॥పాలింప॥ ౨.

మేలొనఁగూడిన మేమెవలంతుల| మాలో
చనమున ననుకొనుచున్| కాలవశంబునఁ గష్ట
ము గూడిన| పాలుమాలితీ శ్వరాయటంచున్॥
స్థూలమతుల్మై మ్రోలనున్నసీ- లీలలెఱుంగక
తూలుచుఁ బడుచున్| మీలితాత్ముమై పాలుఁ
ద్రావెడి బి- డాలముగతిపై కేలుమోడ్పిపరి॥
పాలింపవే॥ ౩.

హిందూస్థానీ కాపీరాగము- ఆదితాళము. (౧౦౩)

వందేహం దేవం॥వందే॥౧॥ తందయామయ
భావం| శ్రితసకల జగజ్జీవం| సందర్శిత పర
వస్తుభావం| సంసార మహార్ణవనావం॥వం॥
మందైహైః కృతపరిహాత్తవం| సందేహం
ధియా లావంలావం| యందురితా రణ్యదా
వం| బిందతే మునయస్త్రావం స్త్రావం॥వం॥౩.
వందారూణా మేవం|సందోహా మనిశము
ద్ధ్రీవం| మందార మివచ గ్లావం| నంద
యంత మా నందస్యభావం॥వందేహం॥ ౪.

ఖమాజరాగము- ఆదితాళము. (౧౦౪)

పరావర తే మంగళమ్| పరమ పురుష జయ
మంగళమ్॥పరా॥౧॥ చరాచరాత్మక జగత్సం

ధరణ్యాం పర యణగణా కరాధిమహిమన్॥ప॥
చిరాయతపగణ ధరాననిశమ। న్త్రరాస్మని
సదాదర న్త్రియె। దురాచరణ కృతి నిరాకరణ
త। త్వరానరాన్త్రి శుభాకరాః ఖలు॥పర॥ ౩.
ధరాధరాద్యా నిరంతరాస్సా। గరాదిరస్య
సంగభీరవాః। విరాజన్త్రి భా నరురశ్చతారా। న్త్ర
రాణీవ స్ఫురద్వియా తే॥పర॥ ౪.
గిరామపృగో చరోసిభగవన్।మరాన్యనాం
త్వం దుస్సాః। వనాంరాజణ పదగహిత గ
జప ఠి రాయాభిధానరాజరక్షక॥పరావర॥ ౫.

సౌరాష్ట్రరాగము- రూపకతాళము. (౧౦౫)

ఆది బ్రహ్మ మొదటిదే- అదే ఒకన్నాలుమ
య్యె॥నాది॥౧॥ వేదసీయ మొకటివే ఉ- లే
దుగర్వ మదియె గా॥నాదిబ్రహ్మ॥ ౨.
ఈదేహముల లోనన్- ఎవ్వనికి। వేదనం
బు గల్గలోనన్। కాదుబ్రహ్మమనిన దోషదు-
లేకు వాని కిట్లుత। ద్వేదిహము దేవుడు మా-
న్యాదులుడ నే తలంచె॥నాదిబ్రహ్మ॥ ౩.
పదెనని తెల్వెద్దయున్- వేల్పతేన। నా
డకంబు విడిరుతప్పయున్। భేద మెవ్వడుం వి

తలఁచు- తా దేవతనని తెల్పి। లేదటంచు వానిప
శువు- గా దేవత లెన్నుదురఁట॥యాది॥ ౪.
భేదవేదనంబు వానినే- వేల్పులెల్ల। మాదు
పశువుటంచు) వానినే। స్వాదువస్తు వట్లు
తా మే- యేమనఁగాంచు) గానవిట్టి। వేదగంబు
కలిమిమానిని- కాదేవత లియ్యకోన॥రాది॥ ౫-

సావేరిరాగము- ఆదితాళము. (౧౦౬)

ఏకమైన యాత్మ సర్వాంతర॥ మేకమైన॥౧॥
అకలి దప్పియుసు శోక మూర్ఛలుజ- రాకలతయు
మృతి లేకయుండునది॥యేకమైన॥ ౨.
లోకంబునఁ జూడ నీయాత్మన। నేకు లె
ఱిఁగి జూడన్॥ లోకహిత్తవృత్తికాంక్షులను
ని- రాకరించిభి క్షాకృత్తులగుదు॥ రేక॥ ౩.
లోకో త్తరుఁడెందున్ పాండిత్యము। లేకె
కోనితనయందున్॥ శ్రోత్రియత్వమునఁచి బాలుని
వలెనయి- మూకరీతివహా నాకలితుండగు॥ నే॥ ౪
ఏకాంతమునందున్ సర్వేషణ। లేకరీతి
నొందన్॥ గాకనివానికిఁ బోకబ్రాహ్మణుఁ-
డేకాత్మను ముని యై కనదేరు॥ నేకమైన॥ ౫.

అఠాణారాగము- త్రిపుటచాపు. (౧౦౭)

కొనననే యమృతత్వము- సామాన్యంచు॥ గో

మనే॥౧॥ ధనసమృద్ధియే దినగల్గినజీ। వన
ము సాధ్యమగుఁ గనమె దానిచే॥ కొనునే॥౨
పెనిమిటి యింపనియున్ భార్యయు। తను
జూఁడు నింపనియున్। ధనమునాదిగాఁ దనకొ
అకింపా। నని గాకవాని కనియింపనునే॥కొ॥౩
ఒనరుబ్రహ్మాస్మైనన్ దుర్గ్రత్తంబుగా। ఘనలో
కమూర్తైనగా। మనవేల్పులు భూ తనికాయము
లన్ని। యనుప్రియంబులోఁ దనకమునింతియ॥౪
తనకేప్రియమయ్యెగా సర్వంబుం। దనయా
త్మమే యయ్యెన్। అనయ మాత్మద ర్శనశ్రవ
ణముల్। మననని దిధ్యాసనములఁ జేయగ॥కొ॥౫.

కర్నాటకరాగము- అటతాళము. (౧౦౮)

అన్నియు నాతనివే- యాతఁడెబ్రహ్మ॥మన్ని॥౧.
అన్నియునందెయు- త్పన్నములందెసం। పన్న
జీవములందె-మిన్నకలయ మోఁదు॥నన్నియు॥౨
తిన్నగ మనముననే- యుపాసింపు। చెన్న
గశమమునననే। అన్నిప్రాణములకు- నాధారమ
తఁడెయ। ప్రసన్నభాసుఁడు సత్య- సంకల్పుఁ
డాతండె॥యన్నియు॥ ౩.
అన్నిరసములు వానివె- పనులన్నియు। న
న్నిత్రావులు వానివె। అన్నియు తానై గొ

న్నవాఁ డయ్యెను। ఎన్నఁడు ఘనముగ- నే
న్నఁడుపలుకఁ॥ డెన్నియు॥ ౪.

ఎన్ని పెద్దవి యున్నవో- లోకమునందు।
నెన్ని చిన్నవి యున్నవో। అన్నిఁటి కధికుఁడు-
నన్నిఁటికణువైయు। మిన్నెటులటులనే- యె
న్నిఁటవవ్విల్లు॥నన్నియునాతనివే॥ ౫.

నాదరామక్రియరాగము- అటతాళము. (౧౦౯)

ఇదియొక యధ్వరము॥ పూరుషుఁడుమను॥ ని
దియొక॥౧॥ వదలని వాంఛలు మొదలదీక్షలింక।
బాదవు చెయివులె తదంగములుగా॥నిది॥ ౨.

మొదలనిర్వదినాల్గు- వత్సరములు। పిదప
నల్బదినాల్గు। తుదిని నల్బదియెని- మిదియవిష
వనము। లదమున తుది పెద్ద- నిమురయె యవ
భృథ॥మిదియొక॥ ౩.

కదలని ధారణతో- మనమున్న। వదలని
సైరణతో। సదమల సద్గుణు- మదిపరమేశు
ని। గదియించిననను- నిదియది సఫల॥మిది
యొక యధ్వరము॥ ౪.

లలితరాగము- ఆటతాళము. (౧౧౦)

ఈశానిఁగలిసే-పాశ్రిపను।నీశరణాగతిసే॥యీ
శా॥౧॥ నాశహేతు విష- యాశలెడలియు॥

క్లేశము దూఱఁగ- నాకగల్గునా॥ క్లేశ॥
నీ శరణాగతి- నేర్చిన వానికి। పాశము
లూడఁగ దా। పాశము లూడిన- క్లేశములుం
డవు। కేశములనుజని-నాశము లేదవి॥ ఈ॥
దేశకాలని- దేశరహితుఁడగు। మేశునిని
నెప్పుడున్। ఆశయమునని-ధ్యానము చేసెడి।
యాశుభమతులకు- నాశుభమగుపద॥ మీ॥

శ్రీరాగము- ఆదితాళము (౧౧౧)

నీయత్నంబే జేయ నయ్యె నిది। మాయతనమె
దేవ॥ నీయతనంబే ॥౧॥ స్వాయత్తాద్భుత-
మాయాకల్పిత। కామేంద్రియగము-దాయుఁ
డ్వైతదు॥ నీయత్నంబే॥ ౨.
ఆయత పదగము- దాగము గుసుకఁగఁ।
జేయనన్నిల్పి। గేయచమత్కృతిఁ- జేయఁ
గ మాధవ। రాయని నమరించ॥ శ్రీమోని
లయా మ్నాయాంతార్థ- న్యాయాస్వాద
న ధీయుక్త గుణ। శ్రీయుతుఁడగు నా రా
యణ కంజపతి- రాయ వర్యునకుఁ బాయకయొ
సఁగితి। నీయతనంబే॥ ౩.

సురటురాగము- రూపకతాళము. (౧౧౨)

మంగళము తుంగగుణపా- సంగఁ జేయవే।

మంగళ॥ ౧॥ రంగచ్ఛాత్రి శృంగనగణి- శృం
గాటక సంగతస॥ స్వాంగళము ॥ ౨.

సంగతులు రంగ వేంకట- రంగనాన-
రంగదంత। రంగమనెటు రంగముసల- రంగ
జేయుచు౯। ఇంగిత బహు భంగులసి- వంగ
సృతి సలిపెంచిన। సంగీత సత్పాత్రులచే- సం
గల సరపుంగవులకు॥ మంగళము స్తుంగ॥ ౩.

సంపూర్ణము.

శ్రీ

ఉపనిషత్సారగీతముల

సూచిక.

